

**Model odpowiedzi i schemat punktowania do zadań
Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Biologii
dla uczniów gimnazjów województwa śląskiego
w roku szkolnym 2014/2015**

Etap szkolny

Za rozwiązanie zadań z arkusza można uzyskać maksymalnie **60 punktów**.

Za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty.

Za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną.

Odpowiedzi alternatywne (tylko jedna z nich podlega ocenie) oddzielone są od siebie ukośnikami (/) i w ocenie są równoważne.

Numer zadania	Oczekiwana odpowiedź i sposób jej oceny	Maksymalna liczba punktów
1.	Za prawidłowe podanie wszystkich pierwiastków budujących każdy związek – po 1 p. Prawidłowe odpowiedzi: A. węgiel/ C, wodór /H, tlen/ O B. węgiel /C, wodór/ H, tlen/ O, azot /N, fosfor /P	2
2.	a) Za prawidłowe zaznaczenie każdej funkcji po – 1 p. Prawidłowa odpowiedź: B., E. b) Za podanie chityny – 1 p.	3
3.	Za prawidłową ocenę każdego stwierdzenia – po 1 p. Prawidłowa odpowiedź: F, P, P	3
4.	Za poprawne podanie każdej różnicy – po 1 p. Przykład odpowiedzi: 1. Transport bierny zachodzi zgodnie z różnicą stężeń/ gradientem stężeń, a aktywny niezgodnie/wbrew gradientowi stężeń. 2. Transport bierny nie wymaga nakładu energii/ATP, a aktywny wymaga.	2
5.	Za podanie prawidłowej kolejności – 1 p. Prawidłowa odpowiedź: 2, 3, 4, 5, 1	1
6.	Za poprawne podanie wszystkich czynników – 1 p. Prawidłowa odpowiedź: 1/woda, 3/energia słoneczna, 4/dwutlenek węgla	1
7.	Za zaznaczenie odpowiedzi B – 1 p.	1
8.	Za zaznaczenie odpowiedzi C – 1 p.	1
9.	Za prawidłowe uszeregowanie – 1 p. Prawidłowa odpowiedź: typ, gromada, rząd, rodzina, rodzaj, gatunek	1

10.	Za prawidłowe przyporządkowanie: - sześciu organizmów – 4 p. - pięciu lub czterech organizmów – 3 p. - trzech lub dwóch organizmów – 2 p. - jednego organizmu – 1 p. Prawidłowa odpowiedź: <table><tr><th>Grupa organizmów</th><th>Nazwa organizmu</th></tr><tr><td>jednokomórkowe, samożywne</td><td>D./okrzemka</td></tr><tr><td>wielokomórkowe, samożywne</td><td>B./morszczyn</td></tr><tr><td>jednokomórkowe, cudzożywne</td><td>A./świdrowiec C./pantofelek</td></tr><tr><td>wielokomórkowe, cudzożywne</td><td>E./pieczarka F./chełbia</td></tr></table>	Grupa organizmów	Nazwa organizmu	jednokomórkowe, samożywne	D./okrzemka	wielokomórkowe, samożywne	B./morszczyn	jednokomórkowe, cudzożywne	A./świdrowiec C./pantofelek	wielokomórkowe, cudzożywne	E./pieczarka F./chełbia	4
Grupa organizmów	Nazwa organizmu											
jednokomórkowe, samożywne	D./okrzemka											
wielokomórkowe, samożywne	B./morszczyn											
jednokomórkowe, cudzożywne	A./świdrowiec C./pantofelek											
wielokomórkowe, cudzożywne	E./pieczarka F./chełbia											
11.	Za zaznaczenie odpowiedzi D – 1 p.	1										
12.	a) Za prawidłowe przyporządkowanie trzech tkanek – 2 p. Za prawidłowe przyporządkowanie dwóch lub jednej tkanki – 1 p. Prawidłowa odpowiedź: A. – 1 , B. – 2, C. – 3. b) Za zaznaczenie odpowiedzi B – 1 p. c) Za prawidłowe określenie roli łyka – 1 p. Przykład odpowiedzi: - Transport produktów fotosyntezy/ asymilatów/związków organicznych. d) Za poprawne uzasadnienie – 1 p. Przykład odpowiedzi: - Ponieważ posiada kambium/ miazgę.	5										
13.	Za zaznaczenie odpowiedzi A – 1 p.	1										
14.	a) Za podanie prawidłowej nazwy organu – 1 p. Prawidłowa odpowiedź: łodyga/pęd b) Za podanie prawidłowej funkcji organu – 1 p. Przykłady odpowiedzi: - magazynowanie/gromadzenie substancji zapasowych - udział w rozmnażaniu (wegetatywnym/bezpłciowym)	2										
15.	Za poprawne przyporządkowanie do każdego liścia dwóch właściwych określeń – po 1 p. Prawidłowa odpowiedź: A. – 3, 5 B. – 4, 6	2										
16.	Za poprawne oznaczenie wszystkich czterech gatunków – 2 p. Za poprawne oznaczenie trzech lub dwóch gatunków – 1 p. Prawidłowa odpowiedź: A. – klon jawor B. – klon pospolity C. – klon polny D. – klon jesionolistny	2										

17.	Za poprawne sformułowanie hipotezy – 1 p. Przykładowa odpowiedź: Woda jest /nie jest niezbędna do procesu kiełkowania. Brak wody uniemożliwia kiełkowanie nasion.	1																																																									
18.	a) Za prawidłowe uporządkowanie etapów cyklu – 1 p. Prawidłowa odpowiedź: 5, 2, 6, 4, 3. b) Za poprawne podanie każdego etapu – po 1 p. Prawidłowa odpowiedź: - Powstanie owocu. - Przyjęcie ziarna pyłku przez znamię słupka.	3																																																									
19.	Za dwie odpowiedzi prawidłowe – 2 p. Za jedną odpowiedź prawidłową – 1 p. Prawidłowa odpowiedź: A., C.	2																																																									
20.	Za zaznaczenie odpowiedzi B – 1 p.	1																																																									
21.	Za zaznaczenie odpowiedzi A – 1 p.	1																																																									
22.	Za poprawne wypełnienie tabeli – 2 p. Za poprawne wypełnienie jednego wiersza lub jednej kolumny tabeli – 1 p.	2																																																									
<table><tr><td></td><td>Sposób rozsiewania nasion</td><td>Przystosowanie</td></tr><tr><td>Owoc A</td><td>wiatrosiewność/ anemochoria</td><td>obecność struktury lotnej/skrzydółka</td></tr><tr><td>Owoc B</td><td>przez zwierzęta/ zoochoria/epizoochoria</td><td>obecność elementów czepnych/ haczyków</td></tr></table>				Sposób rozsiewania nasion	Przystosowanie	Owoc A	wiatrosiewność/ anemochoria	obecność struktury lotnej/skrzydółka	Owoc B	przez zwierzęta/ zoochoria/epizoochoria	obecność elementów czepnych/ haczyków																																																
	Sposób rozsiewania nasion	Przystosowanie																																																									
Owoc A	wiatrosiewność/ anemochoria	obecność struktury lotnej/skrzydółka																																																									
Owoc B	przez zwierzęta/ zoochoria/epizoochoria	obecność elementów czepnych/ haczyków																																																									
23.	Za prawidłowe uzupełnienie: - ośmiu haseł krzyżówki – 4 p. - siedmiu lub sześciu haseł – 3 p. - pięciu lub czterech haseł – 2 p. - trzech lub dwóch haseł – 1 p. - mniej niż dwóch haseł – 0 p.	4																																																									
1. <table><tr><td>C</td><td>E</td><td>B</td><td>U</td><td>L</td><td>A</td></tr></table> 2. <table><tr><td>W</td><td>Ł</td><td>O</td><td>Ś</td><td>N</td><td>I</td><td>K</td></tr></table> 3. <table><tr><td>K</td><td>U</td><td>T</td><td>Y</td><td>K</td><td>U</td><td>L</td><td>A</td></tr></table> 4. <table><tr><td>K</td><td>A</td><td>R</td><td>O</td><td>T</td><td>E</td><td>N</td></tr></table> 5. <table><tr><td>Z</td><td>A</td><td>R</td><td>O</td><td>D</td><td>N</td><td>I</td><td>K</td></tr></table> 6. <table><tr><td>Ł</td><td>A</td><td>G</td><td>I</td><td>E</td><td>W</td><td>K</td><td>A</td></tr></table> 7. <table><tr><td>S</td><td>K</td><td>R</td><td>Z</td><td>Y</td><td>P</td><td>Y</td></tr></table> 8. <table><tr><td>O</td><td>K</td><td>W</td><td>I</td><td>A</td><td>T</td></tr></table>			C	E	B	U	L	A	W	Ł	O	Ś	N	I	K	K	U	T	Y	K	U	L	A	K	A	R	O	T	E	N	Z	A	R	O	D	N	I	K	Ł	A	G	I	E	W	K	A	S	K	R	Z	Y	P	Y	O	K	W	I	A	T
C	E	B	U	L	A																																																						
W	Ł	O	Ś	N	I	K																																																					
K	U	T	Y	K	U	L	A																																																				
K	A	R	O	T	E	N																																																					
Z	A	R	O	D	N	I	K																																																				
Ł	A	G	I	E	W	K	A																																																				
S	K	R	Z	Y	P	Y																																																					
O	K	W	I	A	T																																																						

24.	Za podanie prawidłowej nazwy każdej tkanki – po 1 p. Prawidłowa odpowiedź: A. – szkieletowa/ poprzecznie prążkowana szkieletowa B. – sercowa/poprzecznie prążkowana serca	2
25.	Za przyporządkowanie każdemu składnikowi krwi poprawnej funkcji – po 1 p. Prawidłowa odpowiedź: A. – 1 B. – 3 C. – 2	3
26.	Za podanie prawidłowej nazwy wraz z poprawnym uzasadnieniem – 1 p. Prawidłowa odpowiedź: - przeobrażenie całkowite/zupełne/holometabolia, ponieważ w rozwoju występuje poczwarka.	1
27.	a) Za zaznaczenie odpowiedzi B – 1 p. b) Za podanie dwóch cech – 2 p. Za podanie jednej cechy – 1 p. Przykłady odpowiedzi: - nogogłaszczki - szczękoczułki - 4 pary odnóży krocnych	3
28.	Za zaznaczenie dwóch odpowiedzi prawidłowych – 2 p. Za jedną odpowiedź prawidłową – 1 p. Prawidłowa odpowiedź: B., C.	2
29.	Za prawidłowe zaznaczenie każdej cechy po – 1 p. Prawidłowa odpowiedź: B., E.	2
30.	Za poprawne sformułowanie wniosku – 1 p. Przykładowa odpowiedź: - Im większa masa ciała ptaka tym dłuższy czas inkubacji jaja.	1